

Laura Markkinen

Markkinointivideo näytelmälle Kissa Kimmernau ja Hiiriorkesteri

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Mediatekniikan koulutusohjelma
Kesäkuu 2016**

Yksikkö
Ylivieska

Aika
Kesäkuu 2016

Tekijä/tekijät
Laura Markkinen

Koulutusohjelma
Mediatekniikka

Työn nimi
Markkinointivideo näytelmälle Kissa Kimmernau ja Hiiriorkesteri

Työn ohjaaja
Maarit Tammisto

Sivumäärä
28

Työelämäohjaaja
Eija Kaarlela

Opinnäytetyön tavoitteena oli suunnitella, kuvata ja editoida markkinointivideo eli traileri näytelmälle Kissa Kimmernau ja hiiriorkesteri. Markkinointivideon tarkoituksena oli saada enemmän tilaajia näytelmälle. Kuvauksen ja editoinnin toteutin itse ja muut tekniset toimenpiteet JEDU:n henkilökunta ja media-assistentit.

Opinnäytetyössä käytiin läpi videokuvaamisen teoriaa kuvaajan ergonomisesta asennosta käsivaralta kuvattaessa, tarkentamisesta automaattisesti ja manuaalisesti, valkotasapainosta ja valottamisesta. Kävin vielä erikseen kuvakoot läpi ja videopätkien pituuden teorian sekä valot ja äänet. Käytännön osuudesta kertovassa kohdassa tarkasteltiin kuvausprojektin sujumista sekä kuvatun materiaalin editoimista myyväksi traileriksi.

Työ alkoi hiiriorkesterina esiintyvän kansanmusiikkiyhtye Bordunan kanssa projektin suunnittelulla ja vierailulla tulevassa esityspaikassa sekä yhteyshenkilöiden ja apulaisten keräämisellä. Jatkoin kirjoittamista käytännön osuuden suunnittelulla ja vierailulla kuvauspaikassa. Lopuksi markkinointivideo lisätään yhtyeen tuleville nettisivuille.

Näytelmän kenraaliharjoitusten aikana kuvattiin yhdellä kameralla lavan oikealta puolelta lähikuvaa ja kokokuvaa. Pääesityspäivänä kuvattiin oikeasta takakulmasta lavan takaa ja yleisön takana olevilla kylmillä kameroilla. Se tarkoitti, että videokamerat nauhoittivat ilman kuvaajaa jalustojen päällä. Silloin kuvasin itse lavan edessä vasemmalla olevalla videokameralla jalustalla kuvakulmaa siirtäen. Lisää kuvamateriaalia sain vielä GoPro – kameralla, joka asetettiin lavan eteen kuvaamaan yleisöä.

Asiasanat

editointi, markkinointivideo, näytelmä, traileri, videokuvaus

**CENTRIA UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES**
Ylivieska

Date
June 2016

Author
Laura Markkinen

Degree programme
Mediatechnology

Name of thesis
Trailer for play Cat Kimmernau and Mouseorchestra

Instructor
Maarit Tammisto

Pages
28

Supervisor
Eija Kaarlela

The aim of this thesis was to plan, capture and edit marketing video, or trailer for play called Kimmernau the Cat and mouse orchestra. Purpose to Marketing Video was to get more subscribers for play. I carried out myself filming and editing and other technical measures were taken care by JEDU's staff and media assistants.

The thesis took place through video filming theory to the ergonomic position of the hand-held filming, clarifying the autofocus and manual focus, white balance and helping about shed light on. I went further and wrote about different image sizes and the length of the video clips, as well as the theory of lights and sounds.

In the practical part of project I was considering how the filming project goes along as well as the material described to editing for compelling trailer. The work began with the folk music orchestra Borduna by planning the project and visiting in the forthcoming performance place, as well as liaison officers and collecting assistants. Finally the marketing video will append to band's websides.

During the play's dress rehearsal was filmed with one camera on the right side of the stage. I took close-up filmings and the whole image filmings that in main show day. At mainshow day I set cameras the right rear corner of the stage and behind the rear of the audience cold cameras. It meant that the video cameras recorded on top of pedestals without the cameraman. Then I filmed in front of the stage on the left side and the video camera was on tripod. I shifted camera angle. I got more filming material with GoPro-camera which were set in front of the stage to film viewers.

Key words

editing, marketing video, play, trailer, filming

KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

DETALJI

Yksityiskohta, yksityisseikka, pikkuseikka, sivuseikka

DYNAMIIKKA

Valon voiman vaihtelut ja vaihteleva käyttö

KUVAKENNO

Digitaalisella videokameralla oleva osa, jonka tehtävänä on tutkia valo ja luoda kuva valon mukaan, kuten filmi tekee. ts. CCD = Charge Coupled Device

NESTEKIDENÄYTTÖ

Videokuvan katsomiseen tarkoitettu pieni näyttö, joka avautuu videokameran kyljestä. ts. LCD – näyttö

OBJEKTIIVI

Kameran linssijärjestelmä

PANOROINTI

Kameraa kääntävä liike

POLTTOVÄLI

Optisen polttopisteen etäisyys linssistä

TILTTAUS

Kameran liike ylhäältä alas tai toisin päin

TERÄVYYSALUE

Videokuvan selkeänä näkyvä alue

RGB

Väriavaruus, joka sisältää kolme pääväriä. R = red, punainen; G = green, vihreä ja B = blue, sininen.

VALKOTASAPAINO

CCD- kennoa avustava ominaisuus, joka säätää värit näkymään oikealla värilämpötilalla ympäristön valoa mukailleen. Vääristyneet värit kuvassa johtuvat valkotasapainon säätämisestä väärin.

WEB- KAMERA

Kannettavaan tietokoneeseen asennettu videokameran linssi, jolla voi nauhoittaa kuvaa tietokoneeseen tai lähettää reaaliaikaista kuvaa esimerkiksi Skype- keskustelusovellukseen.

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	1
2 KANSANMUSIIKKIYHTYE BORDUNA.....	3
3 VIDEOKUVAUKSEN TEORIAA.....	4
3.1 Videokuvaajan ergonomia käsivaralta kuvattaessa.....	4
3.2 Tarkentaminen automaattisesti ja manuaalisesti.....	5
3.3 Valkotasapaino.....	6
3.4 Valottaminen.....	7
3.5 Kuvakoot.....	9
3.6 Videopätkien pituudet.....	11
3.7 Valot.....	12
3.8 Äännet videossa ja mikrofonin asettaminen.....	16
4 BORDUNAN MARKKINOINTIVIDEON TEKEMINEN.....	18
4.1 Kuvasuunnitelma.....	18
4.2 Videokuvaus käytännössä.....	20
5 EDITOINTI.....	22
5.1 Leikkaus.....	22
5.2 Tekstit.....	24
6 POHDINTA.....	26
LÄHTEET.....	28
KUVAT	
KUVA 1. Kuvakoot.....	10
KUVA 2. Piirrustukseni Kissa Kimmernau ja Hiiriorkesteri- satukonsertin kolmipistevalaistuksesta.....	15
KUVA 3. Elisa Karhulan laatiman käsiohjelman tekstifontti.....	24

1 JOHDANTO

Työntavoitteena oli perehtyä videoinnin suunnitteluun, laitteiden ja projektihenkilöstön kokoamiseen, aikataulun suunnitteluun, kuvauksen toteutukseen ilman yleisöä ja yleisön läsnäollessa, sekä video- ja äänimateriaalien keräämiseen editoitavaksi markkinointivideoon. Pyrkimyksenäni työssä oli oppia teoriaa ja käytännön asioita videokuvaamisesta ja videonmuokkauksesta. Lasten satukonsertti on kehittynyt Alfred Kordelinin säitiön tukirahalla. Sitä oli esitetty YTY- teatterin teatterifestivaaleilla 20.-22.11.2015 ja Niemelän kesäteatterissa saman vuoden kesänä. Sen ohjaajana ja käsikirjoittajana toimi ilmaisutaidon ohjaaja ja Bordunan viulisti Eija Kaarlela. Musiikin sovituksen ja kapellimestarin työn hoiti Bordunan yhtyeenjohtaja/sello-mandoliinin soittaja Juha-Matti Kurra.

Kansanmusiikkiyhtye Borduna on esittänyt kesällä 2015 hiiriorkesteria. Tarinamainen kokonaisuus on kirjoitettu perinteisten lasten kansanlorujen ympärille. Hiiriorkesteri törmää Kissa Kimmernaun. Törmäyksestä kehkeytyy suunnilleen 40 minuutin pituinen vauhtia täynnä oleva koko perheen seikkailunäytelmä. Kertomuksessa tanssitaan polkan tahtiin, juhlietaan hääjuhlia hiirien pesässä sekä harrastetaan kilpasoittoa. Konsertti opettaa lapsia tuntemaan suomalaisten kehittämää kansanmusiikkikulttuuria ja kansanperinteitä. Loppukohtauksen jälkeen yleisö pääsee osallistumaan juhlintaan ja tutustumaan soittimiin.

Opinnäytetyöni lähti käyntiin soitettuani Pohjoisartistit oy:lle. Manageri vastasi, että kansanmusiikkiyhtye Borduna etsii videokuvaajaa. Halusin ottaa yhteyttä yhtyeeseen, joten sovimme tapaamisen yhtyeen harjoituksissa. Viulisti Eija Kaarlela oli ilmaisutaidon ohjaajana ja näytelmän käsikirjoittajana roolittanut yhtyeen soittamaan näytelmän Hiiriorkesterina yhteistyössä Kissa Kimmernaun näyttelijän, Sari Anttilan kanssa. He toivoivat näytelmän videointia ja markkinointivideota myymään näytelmää. Emme olleet varmoja, kuinka laaja työn täytyisi olla, joten ehdotuksena tuli DVD:n tekeminen menu- valikon kanssa valokuvineen.

Opinnäytetyön ohjaaja Maarit Tammiston mukaan työ oli liian laaja tuollaisena, koska emme ottaneet huomioon näytelmän valaistusta ja äänittämistäkään kaiken muun tekemisen lisäksi. Työn aihe suppeutui Bordunan toimistotapaamisen jälkeen videoinniksi ja markkinointivideon koostamiseksi assistenttien auttaessa muissa osa- alueissa. Kaarlela lähetti käsikirjoituksen, käsiohjelman ja viimeaikaisen tuotoksen: web- kamera videon näytelmäharjoituksista. Käsiohjelman tekijä Elisa Karhula toimi yhteyshenkilönäni, kun halusin käyttää hänen tekemäänsä materiaalia videossa.

Myöhemmin tapasin Ylivieskan JEDUN kulttuurialan- koulutuslavastaava Janne Hilpisen. Hän tiesi eniten näytelmäpaikasta – Mediapajasta, koska oli töissä ammattiopistossa, jossa Mediapajakin oli. Hilpinen antoi neuvoksi tehdä kuvaussuunnitelman vanhojen tuotosten perusteella ja kehotti katsomaan netistä markkinointivideoita opetusvideoina. Hänen avullansa saimme näytelmän valoihin ja äänitallennuksiin assistentteja. Hilpisen kanssa toisena yhteyshenkilönä toimi Hannu Simi, Bordunan kontrabasisti/koulutuksen ennakointisuunnittelija Nivalan JEDU:sta. Hänen kauttansa sai tietää tapahtuman järjestäjien – lähihoitajaopiskelijoiden aikatauluista. Lähihoitajaopiskelijat toivat yleisöksi päiväkotilapsia.

Suunnittelimme Janne Hilpisen kanssa kuukautta ennen esitystä videokuvausta minun työkseni ja assistenteille valo- ja äänityön delegointia. Minulle tulisi työvälineiksi iso Panasonic AG-HPX 301 E videokamera ja pienempiä AG-HVX 200 E videokameroita. Isoja kameroita Ylivieskan JEDU:lla on kolme ja pienempiä kaksi. Isossa kamerassa ei ollut valmiiksi mikrofonia, mutta pienemmissä oli. Niissä oli muistina P2 muistikortit, joilta saa äänet siirrettyä siirtokovalevylle. Minulle toimitettiin valmis 48 kilohertsin ääniraita, jossa on sama 24:n kuvan kuvataajuus kuin videokuvassa. (Mediareaktori, 2016) Kuvasin koko ajan nauhoituspainike päällä, jotta äänet saisi paremmin liitettyä kuvaan. Äänet nauhoitettiin myös pitämättä taukoja.

2 KANSANMUSIIKKIYHTYE BORDUNA

Kesäaikana 2011 lähti käyntiin KAMU:ksi hanke, joka oli alkusysäys Kansanmusiikkiyhtye Bordunan syntymiselle. Bordunan jäsenet tapasivat aluksi lokakuun aikana samana vuonna ja sen jälkeen heillä on ollut tapana kokoontua yhdessä harjoittelemaan kappaleita. KAMU:ksi hankkeen kesto oli vuoden 2013 joulukuuhun asti. Sen jälkeen yhtye on siirtynyt toimimaan Ylivieskan Nuorisoseuran toiminnassa. (Kurra. J. 2016) Ensimmäistä kertaa kokoontuessa soittajien lukumäärä oli viisi kappaletta: kolme viulunsoittajaa, harmonin soittaja ja laulaja. Alkuperäisestä kokoonpanosta jatkoi pari viulustia vuoden 2012 kevääseen asti. Tuoretta verta yhtye sai syksyn 2012 syksyn aikana, jolloin yhtyeeseen tuli harmonia soittava henkilö ja haitarin soittaja. Kevään 2013 kuluessa yhtyeeseen tuli nykyinen kokoonpano parin henkilövaihdoksen jälkeen. Nyt yhtyeellä on soittajana neljä viulustia, laulaja, harmoninsoittaja, kontrabasisti ja kielisoittaja. Yhtyeen konserttiohjelmisto koostuu pääasiassa kotimaisesta kansanmusiikista, mutta onpa joukkoon eksynyt muutama ulkolainenkin kappale. (Kurra. J. 2016)

Bordunan erikoisalaa ovat suomalainen ja pohjoismainen kansanmusiikki. Yhtyeenjohtaja Juha-Matti Kurran kappaleet ovat sovitukseltaan uudentyylisiä ja niihin on helppo sukeltaa mukaan. Bordunan ansiokas toiminta teki jo alusta asti tunnetummaksi suomalaisten kansanmusiikinsoittajien ja säveltäjien kappaleita 1800-luvun lopusta lähtien. Esimerkkinä siitä toimii alavieskalaisen Frank Hietalan materiaali. (Kansanmusiikkiyhtye Borduna. 2014)

Borduna on esiintynyt kesäfestivaaleillakin. Vuonna 2014 he soittivat yhden päivän aikana kaksi keikkaa Kaustisen kansanmusiikkifestivaaleilla. Kesällä 2015 he pääsivät esiintymään Haapavesi Folk Music Festival – tapahtumassa ja Kaustinen Folk Music Festival- tapahtumassa. Tulevana kesänä 2016 he soittavat jälleen molemmilla festivaaleilla. (Kurra J. 2016) Kansanmusiikkiyhtye Bordunaa voi kutsua esiintymään erilaisiin tilaisuuksiin ja juhliin. Keikkojen myynnistä huolehtii Pohjoisartistit Oy. Kansanmusiikkiyhtye Bordunan tämän hetken pääesitys on lasten satukonsertti Hiiriorkesteri ja Kissa Kimmernau. Sen ohjaajana ja käsikirjoittajana toimii viulusti Eija Kaarlela. Musiikin sovittamisesta ja kapellimestarin työstä on vastuussa Juha- Matti Kurra. (Kansanmusiikkiyhtye Borduna. 2016)

3 VIDEOKUVAAMISEN TEORIAA

3.1 Videokuvaajan ergonomia käsivaralta kuvattaessa

Tyypillinen alkukohta helposti katsottavaan videoon on huojumaton kuva. Tasaista kuvaamista kykenee seuraamaan kauemmin kuin hätäistä ja heittelevää. Käsivaralta kuvattaessa on merkityksellistä pitää lihakset rentoina, koska jännittyneenä ne uupuvat ja vapisevat aiheuttaen tärinää videokuvaan. Normaalissa kuvaamisasennossa jalkoja pidetään hiukan hajallaan kehon painopisteen jakaantuessa sulavasti kummallekin jalalle. Olkavarsien paikka on kylkiä vasten ja nyrkit pitävät videokameraa kasvojen tasolla. Tärkeintä on pitää videokamera jämerästi useisiin tukipisteisiin nojattuna. Kamera on molemmissa käsissä etsin silmään nojaten, joten tukipisteiden määrä on kolme. Yhden käden tehtävä on kannatella videokameraa jyrkästi kohdallan toisen asentaessa tarpeen tullen videoasetuksia. Olennaista on rentouttaa asentoa ylläpitävät lihakset, mutta rasituksen kasvaessa liikaa, täytyy tauottaa kuvaamista. (Välikylä 2005, 25-28)

Kuvaustekniikoihin uudentyyppejä lisää tuovat videokameroiden sivuilta aukenevat pikkunäytöt. Eräs pätevä tapa on laittaa videokamera mahaan vasten. Siinä asennossa kyynärvarsien paikka on kylkiä pitkin käsien painaessa kameraa hellästi mahaan kiinni. Kamerannäytön helppo katsominen mahdollistetaan sen ylös osoittavalla asennolla kameran näytön ollessa auki. Toisen käden tehtävä on tukea kameraa alta toisen käyttäessä mahdollisesti säätimiä. Sen kuvausasennon haasteena on nauhoituspainikkeen sijainti, koska sitä ei yletä painamaan takapuolelta, vaan paremmin sivusta tai edestä. Kun kuvaa kaukaista kohdetta, tämä asento on hyvä. Lähellä olevan kuvauskohteen pää ei välttämättä mahdu kuvaan näin läheltä. Tässä asennossa jaksaa kuvata kauemmin kuin normaalissa, jossa kameraa kannetaan omien silmien tasalla. Kädet pääsevät rennommalla työllä kuvaamaan. Huonompi puoli tässä asennossa on hengityksen aiheuttama vatsankohoilu, mikä nostattaa ja laskee kuvaa. (Välikylä 2005, 25-28)

Kuvausasentojen kirjo on monenlainen ja jokaisen täytyy löytää oma suosikkinsa. Kameran muotoilu ratkaisee kuvaustyylin. Mielikuvituksella on suuri rooli käsivarakuvaamisessa ympäristön hyödyntämisen kanssa. Kaiteisiin ja pylväisiin nojaaminen on järkevää kuvan tasoitusta samoin kuin kameran laskeminen kovalle alustalle. Seinäänkin nojaamalla saa tasaista kuvaa. Nestekidenäyttö on siitä kätevä apuväline, että kuvaaja näkee yleisön keskeltä kuvaamansa kuvan. Kuvaaja voi pitää kameraa pitkästi ilmassa päiden yläpuolella. Kuva on kyllä sillä tyyllillä epävakaa. (Välikylä 2005, 25-28)

3.2 Tarkentaminen automaattisesti ja manuaalisesti

Tarkennus videokamerakuvassa tarkoittaa tiettyjen etäisyyksien päässä sijaitsevien kohteiden terävänä näkymistä. Sen etäisyyden nimi on tarkennuspiste. Kuvan terävyys näkyy myös jonkin matkan päässä edessä tai takana päin. Pienikokoisempien kameroiden polttoväli on pienikokoisempi, mutta terävänä näkyvä alue on iso. Kameran ovat monesti niin automatisoituneita, että ne osaavat itsekin tarkentaa ilman kuvaajan manuaalista toimintaa. Isossa määrässä kameroita on automaattisesti tarkentavia ohjelmia, missä pystyy valitsemaan itse etsimestä oikean terävyysalueen kohdan. Tarkennus toimii myös lukittautumalla haluttuun paikkaan. Automatiikkakin voi pettää. Nopeasti liikkuvat kohteet ovat myös hankalia perässä pysymisen kannalta. Heikosti valaistussa paikassa automatiikkaan ei ole myöskään luottamista. Automaattitarkennus ei ymmärrä vinosti kameraan nähden olevia kohteita. Ei se myöskään käsitä eri välimatkoilla sijaitsevia asioita. Valkoinen seinä, jolla ei ole kontrastia, on erittäin hankala tarkennuskohde. Osa automaattitarkennuksista ei ole hyviä toimimaan lisävarusteiden kanssa. Vaikeudet riippuvat kameroista itsestään ja eri kameramalleilla on eri toimintatavat. (Välikylä 2005, 28-30)

Kun automaattitarkennus ei pärjää, täytyy tarkentaa manuaalisesti. Manuaalitarkennus on kaikkien kameroiden sisältämä ominaisuus. Pienikokoisissa kameroissa tarkennuksen säätö on liian pienillä pyörillä tai napeilla tehtävä toiminto. Se on verrattavissa puunkaatoon leipäveitsen avulla. Tuntuma on lähes olematon, joten tarkentavalla kuvaajalla täytyy olla hyvät hermot ja taitava osaaminen. Eräissä pienikokoisissa videokameroissa ison tarkennusrenkaan paikka on sijainti objektiivin ympärillä. Se on vaihtoehtona pätevämpi kuin pieni nappi kamerassa. (Välikylä 2005, 28-30)

3.3 Valkotasapaino

Valkoinen paperi sisätiloissa näyttää ihmissilmään valkoiselta. Ulkonakin sama paperi on ihmisen mielestä valkoinen. On se yölläkin samanvärinen. Valolla on merkitystä väriämpötilan muutoksiin, mutta aivot muokkaavat väriämpötilaa puolestamme, jotta näkemämme kuva paperista vastaa valkoista väriä. Kameralta edellytetään samanlaista sopeutumiskykyä valoisuusmäärien muutoksiin valkotasapainotoiminnolla. Se toiminto on kaikilla kameroilla automaattitoimintona. Videokuvan värisävyt näkyisivät väärinä väreinä ilman valkotasapainon säätöä. Valkotasapainossakin on automaatio, joka pettää loppujen lopuksi. Sekavallo on oikeanlainen esimerkki siitä. Kuvattavassa kohtauksessa tulee esimerkiksi valoa ikkunasta, kun kuvataan sisällä. Sisätiloissa on palamassa lämminvärinen hehkulamppu, jonka väriämpötila on matala. Ulkoikkunasta loistaa kylmä auringonvalo. Automatiikka saattaa säätää väriämpötilan vastaamaan sisävaloa, jolloin ikkunasta katsoessa maisema näyttää siniseltä. Sisällä oleva kuva saattaa olla punaista, jos väriämpötila on automatiikan säädöillä ulkoa tulevan valon mukainen. Automatiikan suurin vaikeus saattaa olla väritasapainojen välillä hyppely, koska se ei tiedä kumpi on oikea. Silloin kuvaaja päättää valkotasapainon säädöstä. (Välikylä 2005, 31)

Suurimmassa osassa videokameroista on sisävalolle ja ulkovalolle tarkoitettuja esiasetuksia. Useissa kameroissa valkotasapainon lukitseminen on mahdollista. Se tapahtuu siten, että videokameran linssin eteen laitetaan valkoinen pinta ja kameran tehtävä on mitata siitä valkotasapaino. Yksivärisistä kohteista otetut lähikuvat aiheuttavat hankaluuksia valkotasapainon säätämisessä. Kuvien värit eivät näy oikein silloin, kun valkotasapainon määritykset on tehty väärin. Sinisävyisestä kuvan väristä tietää, että valkotasapaino on säädetty sisävalaistuksen mukaan. (Välikylä 2005, 31)

3.4 Valottaminen

Oikeanlainen kuvan valottaminen on olennaisuus videokuvauksessa ja valokuvauksessakin. Automaattivalotuksella on tapana huolehtia nauhalle tai muistikortille tallentuvan kuvan kirkkauden asetukset kuntoon. Kuvasta ei saa tulla liian valoisaa tai varjoisaa. Kirkkauden säätö tapahtuu kuvakennon valomäärän muutoksella. Se tapahtuu aukon suurennuksella tai pienennyksellä. Valo liikkuu aukon poikki. Vähävaloisessa tilassa valo on tarpeellisempi, eli aukkoa avataan isommalle. Todella kirkkaassa ilmassa ylivalottuminen on mahdollista, joten aukko suljetaan pienemmäksi estäen liikavalaisuus kuvakennolla. (Välilylä 2005, 32-33)

Kuvan signaalin voimistaminen on mahdollista useissa videokameroissa. Videokameran automaattitoiminnot vahvistavat keinotekoisella tavalla kirkkauden tasoa, jos kuva on liian varjoisa siitä huolimatta, vaikka aukko on kokonaan auki. Se johtuu liian vähäisestä valosta. Pikkukameroiden haittapuolena kuvasignaalin vahvistuminen ilmenee pahasti kohinan muodossa. Liika hämyisessä maisemassa videokameran täytyy voimistaa kuvan signaali sähköisellä tyylillä tuoden kohinan näkyville. Kohina vähenee kuvakennon herkkyyden kasvaessa. (Välilylä 2005, 32-33)

Automaattisen valotuksen valoisuusmittari ottaa lukemia useista kohdista kuva- alueelta. Sen tehtävänä on valotusasetuksien kanssa tapahtuva järkevä yhteistyö kuvan oikeaksi valotukseksi. Voimakkaan kontrastin omaavat kuvattavat saattavat automaattivalotuksen vaikeuksiin. Ihmisen ollessa voimakkaasti valaistun taustan edessä, automaattivalotus saa kuvan valotusasetukset näyttämään taustan selkeästi, mutta kasvot saavat liian vähän valoa ja siksi eivät näy yhtään. Jos valoisuusasetukset säädetään suureksi ja kasvotkin näkyvät, niin tausta on ylivalottunut eli puhki palanut. Vaikeudet syntyvät digikameroiden heikosta herkkyydestä. Kun on useita eri kirkkausalueita, eivät ne kykene näyttämään värejä jokaisesta niistä. Herkkyydestä ei riitä läheskään tyypillisiin filmiteknologian antamiin mahdollisuuksiin, jotka mahdollistavat todella suurikontarstisten kuvakohteiden näkymisen. (Välilylä 2005, 32-33)

Kuvakennolle pääsevän valon suuruutta pystyy säätämään manuaalisesti. Melkein jokaisessa videokamerassa on nappi vastavalolle, mikä aukaisee manuaaliasetuksia tehdessä aukkoa isommaksi alivalottuneita kohteita esiin tuoden. Se valitettavasti pahentaa ylivalotusta kirkassävyyssissä paikoissa. Useiden videokameroiden automaattikuvausjärjestelmät muuttavat valotusta eräänlaisiin edeltä muokattaviin asetuksiin. Harvemmin kameroissa on ominaisuutena vapaasti säädettävä aukko. Aukon asetusten avulla pystytään ohjaamaan automaattisen valottamisen toimintoja ylivalottaen tai alivalottaen videokuvaa. Aukon käsillä säätäminen vaikuttaa epäsuorasti aukon kokoon. Se muuttaa automaattiselle valotukselle lähtöarvon. (Välilylä 2005, 32-33)

Seepraraidoitus on hyvä apu valottamisen mukana. Kamerassa oleva automaatti tarkastelee kokonaisen kuva- alan valotusta. Sitten, kun se huomaa jonkin paikan ylivalotuksen, se piirtää etsimelle vilkkuvan viivoituksen, joka on ulkonäkönsä mukaan nimetty seepraraidoitukseksi. Se auttaa kuvaajaa huomaamaan puhki palaneen, ylivalottuneen kohdan. Joissakin videokameroissa on säätömahdollisuus seeprasäätimeen. Vaikka tekee kaiken voitavansa, niin kuva saattaa ylivalottua. Hyväntähtoisessä hahmokuvauksessa kasvoista eivät erotu piirteet, vaikka taustan värit pääsevät oikeuksiinsa. Silloin ei ole paljon tehtävissä, koska kameran nauhallalla on pelkkää mustaa kasvojen paikalla. Usein leikkaustyökalut voivat auttaa valotuksen kanssa, mutta kasvonpiirteet eivät tule näkyviin kuvaa vaalentamalla. Videokuvausvaiheessa tehtävä kirkkaussäätö on ainoa tapa ennaltaehkäistä tätä virhettä. Kuvaustilanteessa kuvaajan tehtävänä on myös vastuu katsoa, että valotukset ovat samanlaiset jokaisessa kohtauksessa. Loppuvaihe näyttää ikävältä heittelevän valotuksen kanssa. (Välilylä 2005, 32-33)

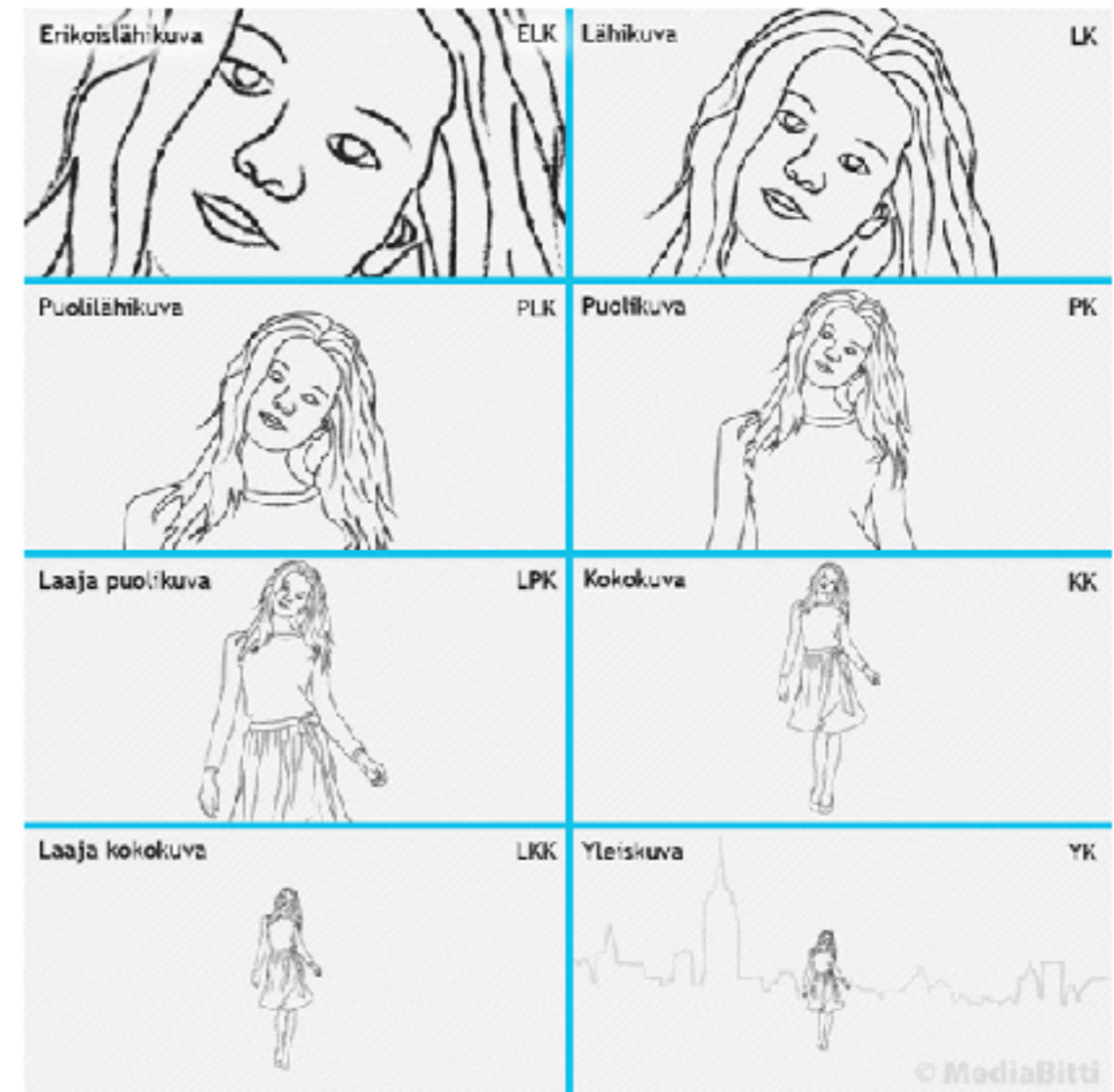
3.5 Kuvakoot

Kuvakokoihin on kehitetty luokittelu kahdeksasta kuvakoosta. Se mitoittaa henkilökuvat kahdeksaan eri tyyliin henkilökuvien rajaamisessa. Ne eivät ole kaikesta huolimatta standardeja, vaan käytännölliseksi koettuja helpottamaan tarkoitettuja apuvälineitä videokuvaajan rajaustyöhön. Nämä helpottavat suuremmissa videokuvausporukassa työntekijöiden välistä tiedonjakoa, jotta ohjaajan sanoessa ”puolilähikuva”, kenelläkään ei mene sormi suuhun kuvarajauksista tehdessä. Kuvakokoijärjestelmässä on jokainen tarpeellinen välimatka. Parin kohtauksen vaihdoksessa täytyy muistaa vaihtaa kuvakokoa ainakin kahden eri koon verran. Täytyy ottaa huomioon, että videon leikkausvaiheessa ylettömän huomaamaton kuvakoon vaihdos näyttää huonolta valmiissa versiossa ja antaa epäluonnollisen vaikutelman. (Välikylä 2005, 36-37)

Yleiskuva on kattavin kuva. Sen päämääränä on katselijan ympäristöön ja ilmapiiriin tutustuttaminen. Kuvaan sisältyvillä detaljeilla ei ole kovin isoa painoarvoa. Yleiskuva näkyy monesti kohtauksen alussa esittelyinä. Suuri kokokuva tulee kohdetta hiukan kohti. Kuvattava asia on täysin kuvan sisällä miljöön kanssa. Seinät tulevat sisällä nopeasti vastaan, joten tämä on suurin toteutettava kuvausasetäisyys sisällä. Toisaalta videokamerat ovat niin epätarkkoja, että suuri kokokuva on yleiskuvaa kannattavampi vaihtoehto kuvan rajaukseen, jotta kuvauskohte näkyy oikealla tarkkuudella. Kokokuva on kuvauskohteen kokonaan näyttävä kuvakoko. Esimerkiksi ihminen näkyy kuva- alan korkuisena ja taustalla on vielä vaikutusta kuvaan. (Välikylä 2005, 36)

Suuren puolikuvan rajaus kulkee kohteen reiden poikki. Alarajana leikkauksessa on polvien yläpuoli, sillä polviniveliä kohdalta leikattaessa raajat vaikuttavat menevän poikki, mutta reisistä leikatessa ihmissilmä täydentää jalat jatkumaan kuvan ulkopuolelle. Taustan merkitys näkyy edelleen, vaikka lisähuomioiksi kasvavat kuvauskohteen olemus ja pukeutuminen. Suurta puolikuvaa käytetään tapahtuman käynnistämiseen ja se on suosittu haastatteluissa. Puolikuva on tavanomainen kuvanrajauskoko. Rajaus menee navan yli vaakasuunnassa. Tausta menettää melkein täysin merkityksen puolikuvassa. Kasvonpiirteet ja tunnetilojen ilmaisut kasvavat tarkoituksellisemmiksi. (Välikylä 2005, 37)

Puolilähikuva leikataan rinnan kohdalta siten, että käsivarret näkyvät olkapään alapuoleltakin. Se on luontainen kuvauskoko otoksiin, joissa puhutaan paljon. Eleet näkyvät havainnollisesti ja kuva ei ole vielä tuskallisen paljon esiintyjän kasvoja häiritsevä. Puolilähikuva on tutuin uutisten yhteydestä. Lähikuva on kohteen hartiat näyttävä kuvakoko. Se on sama kuin passikuvissa käytettävä demarkaatiolinja. Lähikuva tarkastelee ainoastaan huomattavia asioita. Ympäristö ei ole olennainen ollenkaan, joten sommitelma on todella voimaperäinen. Erikoislähikuva painottaa jotakin detalia huomattavasti. Kuvassa saattaa olla rajattuna pelkästään korva tai häntä. Erikoislähikuva on kerrassaan vaikuttava kuvakulma. Sitä suositellaan käytettäväksi vain erityistapauksissa, kuten kulmakarvojen nousun kuvauksessa. Tavallisessa puheen kuvauksessa tämä tekee tilanteen kuumottavaksi. (Välikylä 2005, 37)

KUVA 1. Kuvakoot (Mediabitti 2011-2016)

3.6 Videopätkien pituudet

Liian usein videoidaan turhan nopeasti loppuvia videopätkiä. Tyypillisesti samaa kuvattavaa kohtausta nauhoitetaan minimissään kymmenen sekuntia. Editointia helpottaa leikkausvaran jättäminen. Videosta ei kannata jättää liikaa mielenkiintoisia otoksia pois. Videokamera helpottaa ajan seuraamista, koska monet sisältävät ajannäytön. Kymmenen sekuntia tuntuu pieneltä ajalta, vaikka videokuvafessa se vaikuttaa ikuisuudelta. Eikä ole harvinaista jäädä vahingossa minuuttien ajaksi kiinni samaan kuvauskohteeseen. Kohtauksien kestot riippuvat siitä, miten paljon katsottavaa kuvissa on. Paljon asioita ja kohteita sisältävät kuvat saavat olla ruudulla kauemmin. Laajat yleiskuvat sisältävät enemmän nähtävää kuin lähikuvat. Kun videossa on kuva näyttämöstä, pitää antaa katsojalle tutustumisaikaa kuvasisältöön. Jos taasen videossa näkyy yksi kissa, ei se katsojalta vie paljonkaan aikaa hahmottaa kokonaisuutta. (Välikylä 2005, 43-44)

Se, mitä kohtauksessa tapahtuu, aiheuttaa se kuvaajalle ajatustyötä siitä, milloin on hyvä kuvata pidempään ja milloin lyhyemmästi. Jos kuva liikkuu tai kuvassa on paljon liikkuvia hahmoja, pidentää se kohtauksen kestoja kun taas paikallaan oleva kuva, jossa on vähän liikettä ja vähän kohteita, ei vaadi niin pitkää kuvausaikaa. Silloin, kun kuva sisältää tekstiä, kohtauksen pituus täytyy ajoittaa katsojan lukunopeuteen. Tämä on haastavaa, koska ihmiset lukevat hyvin eri tahtiin. Sopivan kompromissin tekstin näyttämisen kestolle löytää siten, että lukee itsellensä tekstinmuokausvaiheessa hitaasti ääneen videoon kirjoitetun tekstin ja päättää sen perusteella tekstin näyttökeston. (Välikylä 2005, 43-44)

3.7 Valot

Kuvakenno on videokamerassa avainasemassa. Kennoilla sijaitsevat harvalukuiset sensorit havaitsevat valon vahvuuden ja värin rakentaen kokonaisuuden nimeltä kuva. Jotta valokenno pystyy olemaan käynnissä, se edellyttää valoa. Jos valoa selviytyy kuvakennolle vain hiukan, värien ja kontrastin havaitseminen hankaloituu. Siitä seuraa suuri kuvanlaadun huonontuminen. Kuvassa on silloin kohinaa ja värit ovat mitäänsanomattomia. Pihatiloissa kuulaassa aamupäivän loisteessa tavalliset arkikäyttäjien kamerat saavat tarpeeksi loistetta, vaikka jo ihan normaalissa huonevalossa valon puuttumisen tahtoo huomata videokuvassa. Digitaalisissa kameroissa kuvakennosta lähtöisin oleva kuva voimistetaan sähköisellä tavalla kirkkauden lisäämiseksi. Vahvistamisesta seuraa kohinan paheneminen jo entisestä vahvuudesta. Monissa videokameroissa on digitaalisena kohinanpoisto jälkeen tehtävänä kohinan karkottamisena. Yhdesti pilattua videokuvaa on hankala saada ehommaksi.

Valoisat ja varjoiset kohteet eivät voi näkyä videokuvassa samaan aikaan. Digitaalisissa videokameroissa olevat kennot eivät ole kovin hyviä ymmärtämään kontrastieroja. Esimerkiksi kuvafessa näyttelijöitä lavan takaa tulevaa valoa vasten, ei ole mahdollista saada heidän kasvoja ja rekvisiittaa, jota valot osoittavat, näkymään yhtä aikaa valoisana. Ihmiset jäävät pimeiksi ja rekvisiittaa valoisaksi. Jos valon mukauttaa siten, että kasvot erottuvat, rekvisiittaa ja takaseinä ylivalottuvat aivan liian valoisaksi ja puhkipalaneeksi. Jos takaseinän kuvan rekvisiittoineen valottaa suuremmaksi, kasvot muuttuvat alivalottuneiksi ja epäselviksi tummuuden takia. Silloin tilanteessa ei enää riitä videokameran dynamiikka. Videoiden valoisammaksi tekemiseen on vaikuttamassa teknisellä tavalla kiistaton halu. Varjioon täytyy saada kirkkautta ja valoisuserot täytyy tasapainottaa. Valaistuksen merkitys on myös epäilyksetön videon tunnelman saamiseksi. Tyynesti valaisemalla video on liian rauhallinen. Taitavasti valoja käyttämällä videosta tulee eloisa. Valoja pystyy käyttämään myös yksityiskohdan painottamiseen toivottuja erityiskohtia tehostamalla. (Välikylä 2005, 55-56)

Valaisemisen takia on pakko olla valaistusrakenteita. Aurinko on kuvaajan tärkein valaisin. Auringonvalon heijastaminen ja silottaminen saa aikaan kummallisia asioita. Tarpeeksi valoa heijastavia pintoja ovat styrokso ja valkopaperi. Erittäin valaisevan auringonvalon kanssa toinen kasvojen puoli näyttää loistavan ja toinen on valaisematon. Tummemman puolen alivalottuminen ja kirkkaamman puolen ylivalottuminen aiheuttaa huonon tuloksen lopulliseen versioon. Videomateriaalista pystyy tekemään kestettävän heijastelemalla valkoisen tason avulla valoa pimeälle puoliskolle. Sen lisäksi, että itse tekee heijastimen, saa kaupoista sellaisia heijastimia, jotka voi taivuttaa kokoon. Heijastinlaatuja on eri kokoisina ja erilaisilla voimakkuuksilla heijastavia sekä eri värisinä. Hämärä on sellainen ympäristö, missä heijastimen käyttö ei tuo hyötyä.

Kuvausvalot ovat niin kalliita, että harrastajat eivät aina pysty niitä ostamaan. Muutamat valot sarjassa voivat maksaa tuhannen euron verran. Se vaikuttaa kovalta hinnalta vähän yli puolen tunnin näytelmän kuvaamiseen ilman kohinaa. Edullisempi tapa ostaa kuvausvalaistusta, on hankkia jalallisia työmaavaloja. Työmaavalojen puutteita ovat rajaimien puuttuminen, eikä väri- sekä himmennyskalvoja ole mahdollista kiinnittää niihin. Heijastimen kiinnityskin on mahdotonta epätasaisen valokeilan lisäksi, mutta valon riittävyys ei ole ongelma. Työmaavalot auttavat hyvin, vaikkakin ominaisuuksiltaan ne eivät kovin monipuolisia olekaan. Tärkeimpänä ominaisuutena niissä on sopiva hinta- laatusuhde, vaikka oikeanlaisessa videointivalossa pitää olla valokeilan muotoiluläpät.

Jos rahansiioittaminen on tärkeää välineissä, kannattaa hankkia aitoja kuvaamiseen tarkoitettuja valoja. Täysin alussa turvallinen ostos on valokokoelma, jossa on kolme valoa. Kuvausvalosta tekee kuvausvalon samat seikat, jotka tekevät työmaavalosta työmaavalot. Videovaloihin kuuluvat rajaimet, joissa on hyvin tasainen valokeila. Työmaavalossa valokeila on epätasainen. Videotarkoitukseen paras valo on tasainen. Joissakin tilanteissa valoa täytyy himmentää ja muuttaa värisävyä valossa. Nämä asiat onnistuvat kalvoilla. Videovaloilla on hyvä ominaisuus, joka mahdollistaa kalvojen yksinkertaisen kiinnityksen. Videovalot ovat myös siten päteviä, että niihin voi kiinnittää heijastinvarjon. Jos heijastinta ei ole, voi käyttää levyä, joka pystyy heijastamaan auringonvaloa. Värisävyä kalvoina taasen voi hyödyntää täsmälleen siihen tarkoitettua materiaalia, sillä valojen kuumeneminen on niin kovaa. (Välilylä 2005, 56-57)

Kun valaisemista muodostaa, täytyy ottaa huomioon tosiasiallisia huomioita. Ensisijaisesti täytyy muistaa valojen lämpeneminen. Siksi lamppuja ei pidä pitää valaisemassa syttymisalttiin kankaan vieressä ja kannattaa varoa koskemasta lamppuun palovammojen ehkäisemiseksi. Kaiken lisäksi on hyvä ottaa huomioon sopivanlainen ilmastointijärjestelmä, koska kuvausolosuhteet voivat kuumentua. Polttimoilla on myös tapana palaa herkästi, jos niiden viilennystä ei olla otettu tarpeeksi huomioon. Jotkut polttimoista ovat helposti hajoavia valaisimien lamppujen päällä ollessa. Polttava hehkulanka on haurasta ja se saattaa mennä poikki kovemmasta iskusta tai tärinästä. Itse aiheutettu polttimon rikkominen on turhaa rahanmenoa. Energiaa menee paljon käyttöön kuvausvalojen tehokkuuden vuoksi. On tärkeää ottaa huomioon, miten paljon lamppuja liittyy yksittäiseen sulakkeeseen, sillä se voi mahdollisesti särkeä sulakkeen. Pahinta on se, kun varautuu kuvaamaan peräkontti täynnä lamppuja ja sitten pitääkin kuvata pimeässä sulakkeiden palamisen seurauksesta. (Välilylä 2005, 58)

Yksittäisten kohteiden valaistukseen paras ja tavallisin keino on kolmipistevalaistustekniikka. Siinä on kolme valaisinta. Näyttelijän takapuolelle laitetaan ensimmäinen valo. Valoa käytetään irrottamaan näyttelijä takaseinästä valaisten hänen hiuksia ja olkapäitä. Päävalo on toisen valon nimi. Sen sijainti on 45 asteen kulmassa kahden metrin korkeudessa näyttelijän edessä tuoden merkittävimmän valaistuksen kuvaan. Kolmannen valon paikka on myös näyttelijän edessä 45 asteen kulmassa vastaapäätä päävalosta. Se pehmentää päävalon tekemät variot. (Välilylä 2005, 58-59)

Valaiseminen on taidemuotona moniulotteinen. Eniten harjaantuu yrittämällä kaikenlaisia valaistustyyliä. Kirkkaana hehkuvalla taustalla saadaan valaistu henkilö tai asia vaikuttamaan hyökkävältä. Toinen tapa tehdä uhkaavat kasvot on alaviistovalaistuksen tai toispuoleisen valaistuksen avulla. Puunoksien keskeltä täplikkäänä juokseva valo on myös omiaan jännittävän tunnelman aikaansaamiseksi. Jännittäviä asioita ovat myöskin elokuvien yövalaistuskeinot. Kaikista mielenkiintoisinta on se, että elokuvien yökuvauksia on suoritettu vahvojen himmennys-suodattimien avulla. Ne näyttävät tummakuvaisilta, vaikka taustalla paistaa aurinko pilvettömältä taivaalta. Tarkemmin mietitty pimeyden vaikutelma saadaan luotua sinertävällä kuvavalaistuksella. Sillä saadaan tuotua pahaenteisiä varjoja, mitkä vaikuttavat yömaisemalta. Lavastukseen on käytettävä silloin variopaikkoja sekä synkkiä nurkkauksia. (Välilylä 2005, 58-59)

3.8 Äänet videossa ja mikrofonin asettaminen

Ensinnäkin äänet ovat olennaisia videossa. Vaikka kuvan valmistelu olisi mahtavaa, niin äänien huono laatu on tunnelman kannalta latistava seikka. Toiseksi se, että äänet on valmistettu huolellisesti, saattaa onnistua parantamaan lähes täydellisesti tuhoon tuomitun videon. Äänityksen merkitys videossa on suuri, koska se on videossa vaikuttavin osa. Hyvässä äänityksessä on kyse hyvälaatuisen erikseen kiinnitettävän mikrofonin kanssa tehtävästä työskentelystä. Kameroissa on sisällä omatkin mikrofonit, mutta niiden käyttö ei ole järkevää ongelmien määrän takia. Videokameran koneistoäänet ovat niin kuuluvia, että ne haittaisivat äänityksessä. Videokamerassa oleva mikrofoni on myöskin liian etäällä kuvattavasta kohteesta. (Välilylä 2005, 51-52)

Kun kuvaa itse kummankin käden ollessa varattuna, niin mikrofonin pitää äänittää itse. Siihen auttaa erikseen kiinnitettävän mikrofonin asettaminen varustekenkäosaan. On hyväksyttävää pistää kumilla vaimennettuja kiinnikkeitä mikrofonin kameraan liittämisen aikana, että saa pidettyä koneistosta kantautuvat äänet erossa mikrofonista. Mikrofonijalustoja voi laittaa äänittämään lähelle kuvattavaa aluetta. Mikrofonien jalustat ovat tarkoitettuja mikrofonin kiinnittämiseen. Niissä on kolme jalkaa ja niillä muutetaan asentoa ja korkeutta. Äänityksen avustaja pystyy pitämään mikrofonin kuvattavien lähellä käsissä ja toisaalta mikrofonipuomilla. Jos mikrofoni on herkistynyt, täytyy kiinnittää huomiota käsistä tuleviin häiritseviin ääniin. Kannattaa käyttää myös luovuutta mikrofonin asettamisessa. Jos esiintymislavalla voi kiinnittää sen rautatelineeseen roikkumaan johdosta keskelle näyttelijöiden yläpuolelle, niin se saa hyvin äänitettyä. (Välilylä 2005, 51-52)

Tärkeintä on saada mikrofoni lähelle kuvattavaa, jotta hänen äänensä tallentuvat hyvin. Etäisyys vaikuttaa äänen voimakkuuteen. Äänen suuruus on suhteellinen välimatkan neliöihin. Etäisyyden kasvaessa kaksinkertaiseksi äänitettävää kohden, äänen tarkka kuuluvuus vähenee yhteen neljäsosaan. Toisin sanoen, mitä lähemmäksi mikrofonin saa äänenlähde, sen laadukkaampi on tulos. Se on riippuvainen mikrofonille asetetusta herkkyysmäärästä ja suuntakuvio määrää myös mikrofonilla äänitetyn äänenlaadun. Ei saa kuitenkaan liika lähelle viedä mikrofonin. Jos se on kiinni ihmisen suussa, niin hengittäminen ja suun asennot kuuluvat äänityksessä. Pienikokoisella solmiomikrofonilla on se etuasema, että sen saa vuoropuhelua äänittäessä piilotettua vaatteiden sisälle. Solmiomikrofonin etäisyys suusta on oltava 30 senttiä. Kun sellaisen mikrofonin laittaa kiinni vaatteisiin, se saa aikaan noloja, häiritseviä hankausääniä. Eriksin kiinnitettävän mikrofonin kanssa äänittämiseen on käytettävä kuulokkeita avuksi, jotta voi tarkastella äänenlaatua hyvin. Silloin välttää virheiden tekoa, kuten mikrofonin johdon kanssa voi käydä niin, että se on melkein irti, eikä pysty äänittämään ääninauhalle. Videoiden tekoon sopivat kuulokkeet eivät ole nappikuulokkeet, vaan korvien päälle menevät kuulokkeet. (Välilylä 2005, 51-52)

KUVA 2. Piirrustukseni Kissa Kimmernau ja Hiiriorkesteri-satukonsertin kolmipistevalaistuksesta

Helppoin tyyli äänien tallettamiseen on mikrofonin liittäminen videokameran mikrofoni videokamerassa sijaitsevaan mikrofoniliittimen paikkaan. Se ei aina ole kuitenkaan mahdollista. Videokamera täytyy laittaa etäämmälle kuvattavasta tai sitten videokuvaa täytyy liikutella isommasti. Silloin mikrofonissa oleva johto saattaa päätyä haitaksi. Ääniä voi tallentaa helposti vaikkapa minidisk- soittimen avulla. Se voi selvittää ongelmat, koska se on erikseen kannettava äänen tallentaja. Harrastusmielessä parhaimpia äänitysvälineitä ovat MiniDisc- soitin ja osa MP3- soittimista. Tällaisissa laitteissa on kätevää laittaa mukaan äänitykselle tarkoitettu mittalaite. Sen tarkoitus on näyttää visuaalisilla kuvioilla äänenvoimakkuus. Siitä on apua myöskin näkemään, ettei ääni ole liian suurella tai pienellä. Myöskin äänityksessä äänenvoimakkuutta säättävä käsisäätö olisi pätevä apuväline. (Välilylä 2005, 52-53)

Automaattisesti säädettävä äänensuuruus on toimiva suurimmassa osassa tilanteita. Kuitenkin erittäin kovaäänisessä metelissä automaattinen säätö saattaa harhailla etsimässä sopivaa kohtaa äänenvoimakkuudessa aiheuttaen heittelevän äänensuuruuden. Silloin käsin säädettävät äänet voivat olla välttämättömiä auttamaan äänien säädössä. Erikseen pidettävää nauhoituslaitetta käsitellessä ääniä sisältävä raita tahdistaa äänet videokuvan yhteyteen muokkaushetkellä. Langattomat mikrofonit ovat myös vaihtoehtoina kaupoilla. Niillä on videokameraan kiinnitettävät vastaanottimet ja lähettimet, jotka liitetään mikrofoniin. Siten se pystyy olemaan irti ja vähän kauempana videokamerasta. Siitä huolimatta äänet voidaan kaapata kokonaan videokameran nauhurille. Sen vuoksi synkronointi ei ole tarpeellista langattoman mikrofonin avulla. (Välilylä 2005, 52-53)

4 BORDUNAN MARKKINOINTIVIDEON TEKEMINEN

4.1. Kuvasuunnitelma

Kuvasuunnitelma on käsikirjoitus mielessä tehtynä. Se vaatii aiheen suppeuttamista ja tarkoittaa, että siinä suunnitellaan videokuvauksia. Monet videokuvaajat dokumentoivat tapahtumia samalla tyylillä. Kuvasuunnitelma alkaa mietinnällä siitä, mitä asioita videokuvauspaikalla olisi ja millaisia asioita tarvitsee mahdollisesti kuvata. Videokuvattavan materiaalin määrä on niin suuri, että jokaista asiaa ei pidä tallentaa. On hyödyllistä, että ajattelee etukäteen, mitä kuvauskokonaisuuteen kuuluu, niin merkityksellisimmät asiat eivät jää kokematta. Kun yleisö on kerran vain paikalla, pitää ottaa huomioon, että kuvaa näyttelijöitä kenraaliharjoituksissa, jotta voi keskittyä yleisön kuvaamiseen pääesityspäivänä. Kuvattavia kohteita on pysyviä: rakennuksia, maisemia ja kasveja, sekä vaihtelevia, joita ei pysty kuvaamaan samalla tavalla toista kertaa, kuten ihmisiä, eläimiä ja tapahtumia. (Leponiemi 2010, 56-57)

Kaikki eri aihepiirit välittävät monia erilaisia kohtaamistyyliä. Kun kuvattavana on näytelmän markkinointivideo, täytyy miettiä, mitkä ovat kohokohtia, jotka eivät paljasta liikaa juonta. Käsikirjoituksen tekeminen ja videon teko on palasien kasaamista sekä niistä kokonaisuuden muodostusta. Joka kerta kuvatessa jofain materiaalia, tehdään valintoja siitä, mitä muita asioita pistetään pois kuvattavien listalta. Otoksien vähäisempi määrä saa niiden tärkeyden määrän kasvamaan. Markkinointivideot eivät ole pitkiä, vaan silti joka kohtauksella on merkityksellinen viesti. Esimerkiksi pitkän elokuvan kokonaiskoostumus koostuu vaiheista, joissa joillakin on tunnelmaa vahvistavat merkitykset ja joillakin tarinan viemisen merkitykset. Osa vaiheista voimistaa virettä ja muut kohdat kuljettavat kertomusta kulkemaan. Muut vaiheet syventävät tarinan ja sitten viimeisenä vaiheena saattaa tapahtua rinnakkaisasioita. Aihe pystyy olemaan sama kohde pitkässä ja lyhyessä elokuvassa. Ei kannata kuitenkaan pyrkiä pitkään teokseen. Markkinointivideossa täytyy varsinkin ottaa huomioon ytimekkyys, jotta se sopisi tarkoitukseensa ja ottaa huomioon, että se tehdään joka kerta katsojille heidän edellytyksillensä. Videon katsomisen olisi oltava miellyttävää. Videon onnistuminen riippuu siitä, koska se kärsii tappioita epämiellyttävänä tai se on väärälle ryhmälle kohdistettu. (Leponiemi 2010, 56-57)

Kuvasuunnitelma ilman yleisöä toimisi siten, että Kissa Kimmernauta kuvataan istumassa lavalla reikäjuuston päällä kokokuvassa, kun hän olisi hiljaa ja lähikuvassa, kun hän lausuisi runoa. Kamera liikkuisi ottamaan lähikuvaa takana olevasta Hiiriorkesteri- julisteesta. Sitten Hiiriorkesterin saapuessa kuvattaisiin jokainen hiiri vuorotellen kokokuvassa, kun he kävelisivät takahuoneesta paikoilleen ja jäisivät pyörimään ympyrää. Toisen laulun aikana kuvattaisiin lähikuvaa vuorotellen jokaisesta soittimesta ja hiirten korvista. Kuvattaisiin myös Kissan hypnotisointia suurta puolikuvaa käyttäen. Kokokuvaa käytettäisiin kuvaamaan hiiriä padassa, kun he lausuisivat perunarunoa. Kun Kissa Kimmernau tanssisi, niin häntä kuvattaisiin kokokuvassa. Kuvasuunnitelmassa, jossa yleisö olisi mukana, kuvattaisiin käännös – tyylillä panoroivaa kuvaa lasten kasvoista ja kuvaten kokokuvana yleisöä laulamassa mukana laulajan äänenavauskohtauksessa ja Kippurahäntä- laulussa. (MediaBitti, 2011-2016) Loppusoiton aikana kamera seuraisi kokokuvana yleisön toimintaa, kun he saisivat tulla tanssimaan. Kokokuvakulmassa kuvattaisiin myös soittimien esittely- kohtauksista satukonsertin päätteeksi.

4.2 Videokuvaus käytännössä

Ilman yleisöä käytännön kuvaus muuttui hiukan kuvasuunnitelmasta. Hiiriorkesteri-julistetta ei ollut rekvisiittana, joten julisteen videokuvaus tapahtui seinään kiinnitetyn käsiohjelman kuvaamisella pystysuoralla liikkeellä eli tiltauksella. (MediaBitti, 2011-2016) Aluksi, kun näyttelijät kävivät lavalla läpi kohtauksia, kuvattiin rekvisiittaa ja näyttelijöiden asujen yksityiskohtia. Kissan yksinäistä alkukohtausta kuvattiin monesta eri kuvakoosta. Hiiriorkesterin saapuminen lavalle kuvattiin ottamalla materiaalia kävelystä lavaa kohti ja ympyrämuodostelmaa lavalla kuvattiin kokonaisuutena. Näytelmän takaa- ajokohtauksessa näyttelijät elehtivät hidastetusti, joten heidän toiminnastaan sai erinomaisia lähikuvia. Välillä kamera seurasi juoksua läheltä ja joskus yleiskuvasi koko tilannetta. Lauluissa kuvattiin yleensä yleiskuvaa koko orkesterista, mutta erikoistapauksissa eli tanssihetkissä kuvattiin tanssijoiden jalkoja tai suurella puolikuvalla/puolikuvalla käsikynkässä tanssittuja kohtauksia. Kissan nukutuskohtauksessa kuvattiin lähikuvassa kissaa nukkumassa pää pyykkikorin päällä. Pyykkikori oli korvattu jumppapallolla, jonka päälle oli virkattu kangas. Sitten, kun tuli hypnotisointikohtaus, niin kuvattiin pelkkää hypnotisointikelloa tai kissan kasvoja tai kokonaisuutena hypnotisoivaa hiirtä, kissaa ja kelloa. Sitten siirryttiin yleiskuvaan, kun haitari päästi virheään ja kissa heräsi laittamaan hiiriä pataan. Kuvattiin hiirten ilmeitä ja padassa seisovia jalkoja lähikuvassa vuorotellen ja takana seisovien kauhistuneiden hiirten kasvoja. Kun hiiret hyppäsivät pois padasta ja tuli iloinen laulu, jossa kissa lauloi mukana, kuvattiin kissan esiintymistä puolilähikuvassa ja loppua kohden yleiskuvassa, koska haluttiin saada hiirten ilahtuneita reaktioita nauhalle.

Pääesityspäivänä yleisön kanssa tehdyssä kuvauksessa kuvasuunnitelma pysyi samana hyvinkin pitkälle, mutta panorointi oli perusteltua lopputanssikohtauksessa, jossa kaksi lasten piiriä pyöri kissan ja laulavan hiiren kanssa. Ennen esityksen alkua piti asetella käyttämäni Panasonic AG-HVX 200 E videokamera vasemmalle puolelle lavan eteen. Toinen samanlainen videokamera kuvasi takaviistosta näyttelijöitä ja yleisöä. Takarivissä ääni- ja valopöydän vieressä oli iso Panasonic AG-HPX 301 E videokamera ottamassa yleiskuvaa koko näyttämöstä. Asennettiin vielä GoPro-kamera lavan eteen ottamaan kuvaa lasten ilmeistä ja niistä hetkistä, kun he tanssivat kissan ja hiiren kanssa. Kameroihin oli vara- akut valmiina odottamassa, jos kesken esityksen olisi tarvinnut enemmän virtaa jollekin kameralle. Virrat eivät loppuneet kesken noin 40 minuuttisen esityksen aikana. Kuvakokojen muutokset ja panoroinnit tehtiin tilanteiden mukaan. Kuvattiin pienemmällä kuvakoolta, kun yksityiskohtia täytyi saada näkyviin ja suuremmalla kuvakoolta silloin, kun piti näkyä kokonainen näyttelijä tai useampi henkilö.

Videokameroiden suuntaaminen toteutettiin niin hyvin kuin mahdollista. Esimerkiksi lavan vasemmalla reunalla takana oleva kamera olisi ollut järkevämpää kohdistaa kääntymään vasemmalle, koska oikeassa kuvareunassa näkyi liikaa johtoja valaistuksen takaa ja keskellä takana näkyi himmeänä kuvaaja. Se oli kuitenkin pienempi paha kuin valo- ja äänityspöydän näkyminen näyttelijöiden sijasta, jos olisi suunnattu kamera suoraan yleisöön päin. Yleisön takana oleva kamera meni täsmälleen niin kuin piti, koska sillä oli eniten tilaa olla esityspaikan takaseinässä suunnilleen viidentoista metrin päässä toisesta takaseinästä. GoPro- kamera ajateltiin kiinnittämään harmoni- soittimeen, mutta sille löydettiin sopiva teline lavan reunalle lähemmäksi yleisöä. Projektihenkilöt antoivat mahdollisuuden kamera- ajoon rattailla kulkevan kolmijalan avulla, mutta pyöristä kuuluvan voimakkaan äänen vuoksi päätettiin olla tekemättä kamera- ajoja, sillä ääniraita olisi kuulostanut ukkoselta kameran liikuessa.

5 EDITOINTI

5.1 Leikkaus

Helpoiten sanottuna leikkaus on videon tapahtumien paikoittamista sopivaan järjestykseen. Se vaatii tarinan tajua, jotta osaa asetella toistensa jälkeen tulevat kohtaukset kiinnostavasti ja taitavasti viihdyttämään katsojaa. Toisistaan erillään olevista klipeistä etsitään pääjuoni, mikä on luovaa toimintaa. Leikkaaminen on kertomuksen löytämistä informaation sekaisesta kuvan ja äänen yhdistelmästä. Sen oppii toistamalla ja mitä useampia videoita leikkaa, sitä enemmän kokemusta kertyy valiksi. Ilman tarinaa ja epäjärjestyksessä kuvattua materiaalia täytyy lähteä työstämään sekametelisopasta ehjä kokonaisuus. Markkinointivideoita videoitaessa tehtävänä on kohokohtien ja huipputilanteiden kaappaaminen nauhalle, ettei kyllästyä katsojia epäolennaisilla videomateriaaleilla. Sen vuoksi leikkaajan tehtäväksi jää videon pelastaminen vastuun ollessa jopa käsikirjoittajan vastuuta merkityksellisempi. (Välikylä 2005, 70, 80-81)

Leikkaajan hyödyllisin kyky on ytimekkyys, jotta leikkausvälit eivät piteneisi, vaan säilyisivät ylimmän kiinnostuksen rajoissa. Leikkaajan täytyy pystyä jättämään turhia kohtauksia pois. Itse kuvattu sisältö tuntuu tunnearvokkaalta, joten kohtausten poistaminen saattaa vaatia raakuutta voida ajatella, mikä on innostavaa ja mikä latistavaa. Teknisesti laaduttomat kuvaukset täytyy poistaa välittömästi, jollei sisällön kannalta sitä ole välttämätöntä ottaa mukaan. Video on parempi lyhyenä kuin pitkänä. Juonen kannalta samantyylinen alku, keskikohta ja loppu auttaa katsojaa olemaan kiinnostununeena koko videon ajan. (Välikylä 2005, 70, 80-81)

Katkeamattomuuden kannalta perätysten tulevista kohtauksista on saatava kohtausten väliin parin kuvakoon muutos luonnollisuuden kannalta. Samankokoiseen kuvakokoon leikkaamista ei saisi tapahtua, sillä se näyttää huonolta. Myöskään lähemmäksi tarkennettua kuvaa, jossa kamera ei liiku kuvattavien eri puolelle, ei saa laittaa peräkkäin sen kuvan kanssa, joka tuli ennen tarkennusta. Liikkeen jatkuvuus kuvasta kuvaan on avainasia. Suuresta kokokuvasta, jossa hiiret astelevat jonossa näyttämölle leikataan suureen puolikuvaan, kun he jäävät kiertämään ympyrää vielä siinä kohdassa, kun he kävelevät samaan suuntaan kuin suuremman kuvakoon aikana. Tämä pitää huomioida, koska katselijalle saattaa jäädä epäselväksi, mihin suuntaan heidän on tarkoitus kulkea. (Välikylä 2005, 70, 80-81)

Muutoksen pitäisi olla soljuva leikkauksien keskellä. Valmiista videomateriaalista ei tulisi lähteä sellaista mielikuvaa, että videolla olevat henkilöt ja esineet heittelevät milloin missäkin. Eli esimerkiksi näytelmän markkinointivideon alussa ei saa olla lavalla enemmän rekvisiittaa ja näyttelijöitä kuin lopussa eikä ole järjeä lisätä pätkiä, joissa välillä on rooliasut päällä ja välillä ei tai kirkkauserot ja kuvanlaatu vaihtelevat eri otoksissa. Taidokas leikkaaja ei ilmaise ihan kaikkia asioita videoitse, joten katselija ei pysty olettamaan, mistä kohtauksesta on jätetty jotakin pois. Jatkuvuutta huomioivaa leikkausta pystyy harjoittelemaan itse katsomalla videota monta kertaa ja muuttamalla leikkauskohtia, mutta ulkopuoliselle näyttämällä saa uusia näkökulmia leikkauksien jatkuvuudesta. (Välilyä 2005, 70, 80-81)

Liikkuvan kohteen leikkaus on haastavaa. Esimerkiksi Hiiriorkesterin kävellessä ympyrää jonossa, on mukavinta näyttää se siten, että hahmot nousevat lavalle kokokuvassa yksi kerrallaan kameran edessä ja ympyrämuodostelman kiertäessä lavaa ympäri, kuva laajennetaan ympyrän keskeltä ympyrän reunaan näyttäväksi suureksi kokokuvaksi. Tämä vaikuttaa jatkuvaan liikkeeseen videossa ja hahmojen kasvot saadaan näkymään etuviistosta kameralle. Yleiskuvassa ympyrämuodostelma alusta loppuun esiintyjien kylkiä kuvaten, ei näy kasvoja. Se antaa myös vaikutelman liian etäisestä ja kielletystä salakuvauksesta. Leikkaustapa kahden eri kuvakoon ja kuvakulman välillä antaa katsojan mielelle vallan täydentää tapahtumaa leikkausten väliin. Kahden kuvakulman yhdistäminen tuo kohtauksen alkumainingit esiin ja leikkauksen aikana katsoja saa miettiä, miten Hiiriorkesterin jäsenet tulevat liikkumaan lavalla. Leikkauksen jälkeinen kohtausta antaa täydennyksen katsojan kuvitelmalle toisin kuin heti yleiskuvassa näkyvä muodostelma ilman leikkausta. (Välilyä 2005, 70, 80-81)

Videon leikkaaminen toteutettiin viidestä videoleikkeestä valikoiden kohtauksiin sopivimpia kuvakulmia. Leikkauksissa helpottavin tekijä oli valmiiksi kaikkeen videomateriaaliin sopiva pääesityksen aikana äänitetty ääniraita. Sen päälle muokattiin viidestä eri kuvakulmasta tapahtumia näytelmästä, mutta ei farvinnut ottaa mukaan jokaisen videokameran oman mikrofonin äänittämiä ääniä. Soitinten ja suiden liikkeitä kohdistettiin täsmälleen ääniraitaan sopivaksi. Leikkaaminen helpottui kuvasuunnitelman avulla. Markkinointivideon tapahtumat sijoitettiin samaan tapahtumajärjestykseen kuin näytelmässä, mutta tapahtumia jätettiin välistä. Sen ansiosta saatiin koostettua kiinnostava traileri eli markkinointivideo, joka jätti kertomatta liikaa juonesta. Leikkauksissa käytettiin paljon siirtymätehosteita ja äänenhiljennyksiä sujuvan leikkauksen ylläpitämiseksi. Ilman niitä videosta olisi tullut töksähtelevän heittelevä kohtauksiensa puolesta. Se olisi tuntunut hämmäntävältä katsottavalta ilman tehosteita. Lapsia pyrittiin ottamaan mukaan niin moneen kohtaukseen kuin mahdollista, jotta kohdeyleisö satukonsertti- näytelmälle osoitetaan jo markkinointivideossa.

5.2 Tekstit

Tekstien ja muutenkin grafiikan valmistukseen perusohjeena on, ettei fontin sallita olevan liian monimutkainen tai solakka. Videotekniikasta on sen verran tiedossa jo etukäteen, että solakat linjat häviävät näppärästi ehkä täysin tai voivat täristä pahasti. Sopivan simppele tekstityylikään ei ole kelvollinen, ellei se ole kokonsa puolesta tarpeeksi massiivinen. Pikkuinen kirjoitus epäselvyyneen yksinkertaisesti, jos videon tallennusmuoto on internettiin yhteensopiva. Otsikkotekstin ja täytetekstien kestot ovat kokonaan arvioitavissa niiden kirjainmäärien kanssa, koska katsojia ajatellen niiden täytyy olla hyvin luettavissa ennen kuin ne katoavat näytöltä. Tekstien paikkojen suunnittelussa täytyy ajatella televisioruudulta selaimessa katsottavien nettivideoiden kuvien kokoa, koska reunoissa olevat tekstit leikkautuvat sivusta pois. Television kuvakoko määrittelee leikkautuvan alueen suuruuden. Kirjoitus, joka on tietokoneessa kiinni kuvaruudun sivussa, ei näy kokonaan televisioruudulla. Se on turva- alue. Turva- alueen voi nähdä editointivaiheessa videomuokkausohjelman esikatselutoiminnossa. (Välilyä 2005, 91-92)

Tekstin värejä muokattaessa pitää käyttää tarkkaavaisuutta. Videokuva on punaisen, sinisen ja vihreän värin sekoitus, joka on nimetty värikarttaan sanalla RGB eli red, green ja blue. Kaikkien värien sävyt ovat mitattavissa mitta- asteikolla nollasta 255:een. Se merkitsee punaisen olevan 255 ja sininen sekä vihreä ovat molemmat 0. Videossa ei ole lupa käyttää äärimmäisiä värejä. Suosituksena värien sävyt olisi hyvä pitää asteikossa 16-235. Vanhemmat kuvantoistolaitteet voivat ymmärtää virheellisesti äärimmäisiä värejä, joten kuvaan sekä ääneenkin saattaa ilmaantua häiriötekijöitä. Tavallisesti se näkyy kokomustan kuvan vaihtumisena lumivalkeaksi. (Välilyä 2005, 91-92)

KUVA 3. Elisa Karhulan laatiman käsiohjelman tekstifontti

Elisa Karhulan käsiohjelman kantta käytettiin trailerin aloituskuvana. Siitä saatiin ilman videon tekstinmuokkausohjelmaa otsikko markkinointivideolle. Tekstiä oli A5- kokoisella paperilla pystysuunnassa kansikuvan päällä ja alla, joten kameran tilittauksella, ylhäältä alas päin suuntautuvalla liikkeellä kykeni näyttämään kaikki esittelytekstit mainoksen omaisesti. Karhulan käsiohjelmasta saatiin lopputeksteihin Hiiriorkesterin soittajat ja laulut sekä muiden avuksi olleiden henkilöiden tehtävät ja nimet hienon kuvituksen kanssa. Bordunan toiveesta lopputeksteihin lisättiin kiitokset rahoittajalle ja avustaville kouluille. Viimeiseen lopputekstiosioon lisättiin vielä tarkemmin tämän projektin kuvaus ja editointihenkilöt sekä ääni- ja valovastaavat, jotka tekivät opinnäytetyön käytännönsuudesta mahdollisen.

6 POHDINTA

Työnratkaistavana ongelmana oli perehtyä videoinnin suunnitteluun, laitteiden ja projektihenkilöstön kokoamiseen, aikataulun suunnitteluun, kuvauksen toteutukseen ilman yleisöä ja yleisön läsnäollessa, sekä äänimateriaalin keräämiseen editoitavaksi markkinointivideoon. Tavoitteen työssä oli oppia teoriaa ja käytännön asioita videokuvaamisesta ja videonmuokkauksesta. Videoinnin suunnittelu oli helpotettua, koska käsikirjoitus oli valmiina ja satukonserttia oli esitetty ennenkin. Näyttelijät osasivat asiansa ja heidän täytyi vain luottaa minuun ja projektihenkilöihin. Videoinnin suunnittelusta ja kuvakokojen käytöstä oli hyötyä kuvakäsikirjoituksen tekemiseen. Käytännössä videointi oli hetkessä mukana elämistä ja enemmän kameran kääntämistä vaativaa. Etukäteen ajateltiin, ettei kuvaajankaan käyttämän kameran tarvitse liikkua, mutta todellisuudessa käännettiin ja vaihdettiin kuvakokoa hyvin tiuhaan.

Laitteiden hankkimisessa täytyi sanoa koulutuslavastaavalle, että haluttiin kuvata JEDU:n Mediapajan videokameroilla ja projektihenkilöstön tietotaitojen vuoksi siellä olevien tuttujen mikrofoniin, äänityslaitteiden ja näyttämövalaistuksen kanssa. Projektihenkilöstön kokoaminen oli delegointia. Koulutuslavastaava Hilpiselle ja Bordunan kontrabasisti Simille annettiin tehtäväksi assistenttien rekrytointi valo-, ääni-, ja kamera-assistenteiksi ja tapahtumaan yleisön hankkiminen paikalle. Näytelmän ohjaaja Kaarlela huolehti näyttelijöiden onnistumisesta ja yhtyeen johtaja Kurra huolehti laulujen sujumisesta. Aikataulun suunnittelu toteutettiin pääasiassa yleisön ja näyttelijöiden aikataulujen mukaan, sillä he olivat kiireisimpiä. Käytiin koulutuslavastaavan kanssa läpi tapahtumaa kaksi kuukautta ennen esityspäivää ja käytännön asioita suunnilleen kuukausi ennen esitystä, mutta lopullinen projektihenkilöiden määrä selvisi samalla viikolla kuin kenraaliesityksen ja pääesityksen ajankohdat olivat.

Videon materiaalien valmistelu muokattavaksi osoittautui haastavimmaksi asiaksi teknisten ongelmien vuoksi. P2 muistikorteille tallennetut kuva- ja äänimateriaalit eivät tallentuneet oikein eli aluksi ääni ei liittynyt mukaan Premiere – videonkäsittelyohjelmaan. Täytyi yrittää tallentaa kolme kertaa eri tietokoneella ennen kuin onnistuttiin saamaan kahdelle ulkoiselle kiintolevyllä video- ja kuvamateriaalit talteen. GoPro-kameran Micro SD-kortin video- ja äänimateriaalit saatiin tallennettua toisella yrityksellä ulkoiselle kiintolevyllä muiden video- ja äänimateriaalien kanssa. Markkinointivideo onnistui hyvin, koska lopputuloksessa olevat laulut jäivät soimaan päähän. Video antoi vuorovaikutteisen kuvan yleisön ja esiintyjien kanssakäymisestä.

Markkinointivideon kuvausten aikana saatiin koko näytelmä tallennettua, joten jatkossa projektia voi kehittää tekemällä koko näytelmästä elokuvamaisen videon. Video jaettaisiin yhtyeen jäsenille ja he saivat siitä hyvän muiston. He eivät olleet saaneet aikaisemmin mahdollisuutta nähdä näytelmää ulkopuolisen silmin. He tulisivat hyötymään tallenteesta siten, että pystyisivät kehittämään käsikirjoitusta houkuttelevammaksi ja näyttelemään eri tavalla, jos he huomaisivat kehitettävää näytelmässä videon ansiosta.

Opin projektin aikana, että osasin ottaa visiossa eli näkemyksessä huomioon, mitä lopputulokseen projektin onnistumisessa tarvittiin. Yllätyksenä tuli se, miten paljon enemmän tarvittiin asioita kuin suunniteltiin. Kameroita, valoja ja mikrofoneja tuli enemmän käytännön tilanteessa kuin oli etukäteen suunniteltu. Onneksi projektissa oli jokaisen osa-alueen asiantuntijat, jotka varmistivat, että heidän osa-alueensa toimivat kokonaisuudessa. Pystyi luottamaan, että valot ja äänet toimivat ja sai ottaa omaksi huoleksi vain kamerat ja editointiasiat. Välillä minulta kysyttiin varmistuksia, että muut projektin osa-alueet toimivat oikein. Projektihenkilöt toimivat hienosti yhteen, joten voin sanoa kaikkien tehneen parhaansa onnistumisen eteen.

LÄHTEET

Hilpinen J. 2016. JEDUN Kulttuurialan koulutuslavastaavan henkilökohtainen tiedonanto, keskustelu 29.03.2016

Kaarlela E. 2015. Käsikirjoitus. Kansanmusiikkiyhtye Borduna esittää. Lasten satukonsertti Hiiriorkesteri ja Kissa Kimmernau

Kurra J. 2016. Kansanmusiikkiyhtye Bordunan johtajan sähköpostiviesti. 15.03.2016

Leponiemi, K. 2010. Videokuvaus. Taitoa ja tekniikkaa. WSOYpro Oy

MediaBitti. Videokuvauksen perusteet osa 1. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://mediabitti.com/kuvaus/videokuvauksen-perusteet-osa-1>

Mediareaktori. Verkkomainonta. Hyvä tietää. Sanasto. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://mediareaktori.com/sanasto>

Nuorisoseurat Kalevan Nuoret. Ylivieskan Nuorisoseura. Kansanmusiikkiyhtye Borduna. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://www.ylivieskannuorisoseura.net/kansanmusiikkiyhtye-borduna>

Välikylä, J. 2005. Digivideokoulu. Kohti parempia kotivideoita! Docendo Finland Oy. Sanoma WSOY-konserni